

AAD-001-001911

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2016

Gujarati : Paper - XXI

(લોકસાહિત્ય : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ, સંશોધન) (Optional) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001911

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) પહેલા પ્રશ્નમાં બહુવૈકલ્પિક ૨૦ પ્રશ્નો છે.
 (૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
 (૩) M.C.Q. પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

૧ નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. ૨૦

- (૧) કયા સમયનું લોકસાહિત્ય સૌથી વધુ પ્રમાણમાં લુપ્ત થઈ ગયું છે ?
 (A) મધ્યકાલીન (B) પ્રાચીન
 (C) આધુનિક (D) અર્વાચીન
- (૨) મધ્યકાળમાં લોકોની નિરક્ષરતા કયા પ્રકારના સાહિત્યનું પોષક પરિબલ બને છે ?
 (A) અર્વાચીન સાહિત્ય (B) આધુનિક સાહિત્ય
 (C) લોકસાહિત્ય (D) દલિત સાહિત્ય
- (૩) નીચેનામાંથી કઈ કઈ બાબતો લોકસાહિત્યને વિકસાવવામાં નોંધપાત્ર ભૂમિકા ભજવે છે ?
 (A) ધંધાદારી કથકો-ગાયકો (B) નિરંતર યુદ્ધ - ધર્મગાણા
 (C) ઉત્સવપ્રિય સમાજ (D) A, B, C ત્રણેય

- (૪) નીચેનામાંથી કયું સ્વરૂપ લોકસાહિત્યનું ગદ્યસ્વરૂપ નથી ?
- (A) લોકભજન (B) કહેવત
- (C) દંતકથા (D) લોકવાર્તા
- (૫) લોકગીતનું પ્રધાન લક્ષણ કયું છે ?
- (A) ગેયતા (B) લયતા
- (C) પ્રાસ (D) છંદ
- (૬) કથાપ્રધાનતા, નાદવૈભવ, ચિત્રાત્મક વર્ણન, આરંભ-મધ્ય-અંત, તળપદી ભાષા વગેરે કયા સ્વરૂપની વિશેષતા છે ?
- (A) લોકગીત (B) લગ્નગીત
- (C) લોકકથા (D) લોકભજન
- (૭) નીચેનામાંથી લોકસાહિત્યનું ગદ્ય-પદ્ય મિશ્ર સ્વરૂપ કયું છે ?
- (A) ટુચકા (B) ભવાઈ વેશ
- (C) ખાંચણાં (D) બાળગીત
- (૮) નીચેનામાંથી ઝવેરચંદ મેઘાણી પૂર્વેના લોકસાહિત્યના સંશોધક-સંપાદક કોણ નથી ?
- (A) નર્મદ (B) ફાર્બસ સાહેબ
- (C) મહિપતરામ (D) જયમલ્લ પરમાર
- (૯) નીચેનામાંથી નર્મદનો સંપાદિત ગ્રંથ કયો છે ?
- (A) બ્રાહ્મણ સ્ત્રીઓનાં ગવાતાં ગીત (B) સુરતનાં લગ્નગીત
- (C) નાગર સ્ત્રીઓનાં ગવાતાં ગીત (D) દક્ષિણનાં લોકગીત
- (૧૦) નીચેનામાંથી મહિપતરામ નીલકંઠ સંપાદિત પુસ્તક કયું છે ?
- (A) ભવાઈ વેશ (B) લોકગીત
- (C) ભવાઈ સંગ્રહ (D) લોકકથા

(૧૧) 'ગુજરાત કાઠિયાવાડ દેશની વાર્તાઓ' કોનું પુસ્તક છે ?

- (A) ફરામજી બમનજી માસ્ટર (B) કુરશેદ રૂસ્તમજી ઈરાની
(C) ભટ્ટ ખીમજી થમનજી (D) અંગ્રેજ મહિલા મેરિયન

(૧૨) નીચેનામાંથી હરગોવિંદદાસ કાંટાવાળાનું પુસ્તક કયું છે ?

- (A) લોકકથા (B) પંચામૃત
(C) કચ્છ સંગ્રહ (D) ટચુકડી સો વાર્તા ભાગ ૧-૫

(૧૩) શિક્ષિત લોકોમાં લોકસાહિત્યની પ્રતિષ્ઠા કરનાર ગુજરાતી વિધાન કોણ છે ?

- (A) જયમલ્લ પરમાર (B) ઝવેરચંદ મેઘાણી
(C) કવિ દલપતરામ (D) ગીજુભાઈ બધેકા

(૧૪) ઝવેરચંદ મેઘાણી સંપાદિત 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર'ના કુલ કેટલા ભાગ છે ?

- (A) ચાર (B) છ
(C) પાંચ (D) સાત

(૧૫) મેઘાણીનું 'રૂઢિયાળી રાત' ભાગ ૧-૪ શેનું પુસ્તક છે ?

- (A) લોકગીત (B) લોકવાર્તા
(C) લોકકથા (D) લગ્નગીત

(૧૬) નીચેનામાંથી કયું પુસ્તક જયમલ્લ પરમારનું નથી.

- (A) આપણી લોકસંસ્કૃતિ (B) ગુજરાતની રસધાર
(C) લોકસાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ (D) ધરતીની અમીરાત

(૧૭) ગુજરાત સમાચાર દૈનિકની રવિવારની પૂર્તિમાં 'લોકજીવનનાં મોતી' ના કટાર લેખક કોણ છે ?

- (A) ખોડીદાસ પરમાર (B) જયમલ્લ પરમાર
(C) જોરાવરસિંહ જાદવ (D) મહંમદ માંકડ

(૧૮) 'લોકસાહિત્યમાં પંખીઓ' કોનું પુસ્તક છે.

- (A) પુષ્કર ચંદરવાકર (B) ઝવેરચંદ મેઘાણી
(C) ગોકુલદાસ રાયચુરા (D) ખોડીદાસ પરમાર

(૧૯) ભડલીવાક્યમાં શેનું ભવિષ્યકથન હોય છે ?

(A) રાશિઓનું

(B) આભ, ઋતુ ને નક્ષત્રનું

(C) હવામાનનું

(D) કોઈનું નહીં

(૨૦) ઢોલકું, નગારું એ કયા પ્રકારનાં લોકવાદો છે ?

(A) તાલવાદ

(B) તંતુવાદ

(C) શાસ્ત્રીય વાદ

(D) સુધિરવાદ

૨ લોકસાહિત્યને ઘડનાર પરિબળોની સદૃષ્ટાંત સમીક્ષા કરો. ૧૦

અથવા

૨ લોકસાહિત્યના ગદ્ય-પદ્ય અને મિશ્ર સ્વરૂપમાં પડેલી કલાત્મકતાની સાધક-બાધક ચર્ચા કરો. ૧૦

૩ લોકસાહિત્યના સંશોધન-સંપાદન ક્ષેત્રે ઝવેરચંદ મેઘાણીનું પ્રદાન મૂલવો. ૧૦

અથવા

૩ ઝવેરચંદ મેઘાણી પછીના લોકસાહિત્યનાં સંશોધકો-સંપાદકોનો પરિચય આપો. ૧૦

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૦૮

(૧) અસાઈત ઠાકરનું ‘ભવાઈ’માં પ્રદાન.

(૨) ભડલી વાક્ય એટલે શું ?

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૦૮

(૧) મેઘાણી પૂર્વેના સંશોધકો-સંપાદકો.

(૨) લોકવાદનો પરિચય આપો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪

(૧) લોકનાટ્ય ‘ભવાઈ’નો પરિચય આપો.

(૨) લોકસંગીતનો લોકજીવન પર પ્રભાવ.

(૩) ભટ્ટ ખીમજી થમનજીનું લોકસાહિત્ય ક્ષેત્રે પ્રદાન.

(૪) લોકસાહિત્ય ક્ષેત્રે જયમલ્લ પરમારનું પ્રદાન.